

Ang Sulat ni Pablo sa mga **Taga-Efeso**

Ang Pang-una nga Hambay

Ang Lugar Kag Ang Rehihiyon Sa Efeso

Ang Efeso hay pinakaimportant nga syudad ng Roma sa probinsya ng Asya.^a Ini hay sentro nga lugar ng negusyo kag ng relihiyon.

Sa Efeso makikità ang templo nga ginghimò para sa dios-diosan nga si Diana (Hinimò 19:27). Ini hay isa sa mga kaayo-ayo nga templo nang una sa bilog nga kalibutan.

Ang Pagwali Ng Maayo Nga Balità Sa Efeso

Pag-abot ni Pablo sa Efeso, may mga nagatuo na didto. Nag-istar siya didto kag nagwali ning subra duha ka tuig (Hinimò 19:1-20:1).

Paagi sa iya pagwali, kadamò ang mga madyikero nga nagtuo, nganì gingdaya ninda ang inda mga libreta kag gingsunog nga nakikità ng tanan (Hinimò 19:19).

Ang mga Palatandaan Ng Ini Nga Libro

Gingsulat ini ni Pablo para sa mga nagatuo sa Efeso mintras siya nakakulong (3:1, 4:1, 6:20) sa lugar ng Roma nang mga tuig AD 60-61. Ini nga sulat hay gingpadaya niya kay Tiquico sa mga taga-Efeso. (6:21-22).

Madamò ka beses sa ini nga sulat hay parti sa pakipag-isa naton kay Kristo kag sa tanan nga mga kaayo-ayo nga binipisyo nga gingtao ng Dios sa abir sin-o nga nagtuo kay Kristo. Gingsulat da ni Pablo ang pila ka mga butang nga indì makità. Kaibahan diri adtong mga natabò bukon lang sa pinakamataas nga langit kung sa diin nagaistar ang Dios, kundì kaibahan da ang sa ibabaw kung sa diin yadto ang tanan nga klasi ng espiritu patì ang mga espiritu nga sakop ni Satanas.

Sa kapitulo uno hasta tres, gingtudlò ni Pablo nga mahihimò lang ang plano ng Dios paagi kay Kristo. Paagi kay Kristo, gingluwas ng Dios ang mga Judio kag mga bukon Judio kag ging-isa sinda bilang isa ka lawas, nga imaw ang mga nagatuo sa iya. Kag sa ini nga mga

^aIni niyan hay parte ng nasyon sa Turkey.

kapitulo, mababasa ang duha nga kaayo-ayo nga pangamuyò ni Pablo para sa mga nagatuo didto.

Sa kapitulo kuwatro hasta sais, gingtaw-an ning importansya ni Pablo ang pagkakaisa ng mga nagatuo, kag gingtudlò da niya kung pauno ang pagkabuhì ng mga Kristyano, kag gingpadum-dom da niya sa mga nagatuo nga dapat ninda gamiton ang tanan nga armas kag pangprotekta nga gingtao ng Dios agud maperdi si Satanas.

Naggamit si Pablo ning tuyo nga bagay para ipakità ang pagkakaisa ni Kristo kag ng mga Nagatuo sa iya:

a. Ang mga Nagatuo hay pareho ng lawas kag si Kristo ang uyo. (1:23)

b. Ang mga Nagatuo hay pareho ng templo kag si Kristo ang pundasyon. (2:21-22)

k. Ang mga Nagatuo hay pareho ng babayi kag si Kristo ang iya asawa. (5:25-32)

Ang mga Suyod

I. Ang Pagpangamusta (1:1-2)

II. Ang mga Espiritwal nga Pagpakamaayo Paagi kay Kristo (1:3-23)

III. Ang Pagluwas ng Dios sa mga Judio kag mga bukon Judio nga Nagtuo kag Ang Pag-isa sa inda (2:1-3:13)

IV. Ang Pangamuyò ni Pablo sa mga Nagatuo (3:14-21)

V. Ang Tamà nga Pagkabuhì ng mga Kristyano (4:1-6:9)

VI. Ang Pagpanudlò ni Pablo kung Pauno Batuan si Satanas (6:10-20)

VII. Ang Bendisyon ni Pablo sa mga Nagatuo (6:21-24)

Ang Pagpangamusta

1 ¹ Ako si Pablo nga naging apostol^b ni Kristo Hesus paagi sa kabubut-on ng Dios. Nagapangamusta ako sa indo nga mga tawo ng Dios dirà sa syudad ng Efeso kag mga nagatuo kay Kristo Hesus.

² Kabay pa nga mabaton nindo ang grasya kag katawhayan halin sa Dios nga aton Amay kag sa Ginoo nga si Hesu-Kristo.

^b1:1 Ang apostol hay representanti ni Kristo nga gingpili ng Dios kag gingtaw-an ning otoridad para magpamatuod kay Kristo.

Ang Espirituhanon nga mga Pagpakamaayo paagi Kay Kristo

³Dayawon ang Dios, nga imaw ang Dios ng aton Ginoo nga si Hesu-Kristo kag iya da Amay. Tungod sa aton pakig-isa kay Kristo, gingtaw-an niya kita ng tanan nga espirituhanon nga pagpakamaayo nga halin sa kalangitan. ⁴Nang wayà pa mahimò ang kalibutan, gingpili na kita ng Dios paagi sa aton pakig-isa kay Kristo, agud maging malimpyo ang aton pagkatawo kag wayà ning kasawayan sa iya atubangan. Tungod sa paghigugmà ng Dios, ⁵gingplano na niya nga daan nang una pa nga kita maging iya mga ungà paagi kay Hesu-Kristo. Ginghimò niya ini sunò sa iya kagustuhan kag kabubut-on, ⁶agud madayaw ang Dios tungod sa iya makatitingaya nga pagpakamaayo nga gingtao sa aton paagi sa iya pinalanggà nga Ungà. ⁷Tungod sa pagkamatay^c ni Kristo, natubos kita kag gingpatawad sa aton mga kasal-anan sunò sa iya subra-subra nga kaluoy ⁸nga gingtao sa aton nga wayà gid ning limitasyon!

Gingtao da ng Dios sa aton ang tanan nga kamayad kag pang-intindi, ⁹agud maintindihan naton ang iya kagustuhan nga wayà gingpasayod nang una nga iya pagahimuon paagi kay Kristo sunò sa iya kabubut-on nga iya gingplano dati. ¹⁰Kag imaw ini ang iya plano: Kung mag-abot na ang tamà nga oras, pagaisahon niya ang tanan sa dutà kag sa kalangitan sa idayom ng pagdumaya ni Kristo. ¹¹Ang tanan nga natabò hay sunò sa plano kag kabubut-on ng Dios. Tungod sa iya kagustuhan nga iya gingplano nang una, gingpili niya kami agud maging iya mga tawo paagi sa amon pakig-isa kay Kristo. ¹²Ginghimò ini niya agud madayaw ang mahimayaon nga Dios tugod sa amon nga una nga naglaom kay Kristo. ¹³Kag kamo da, nang indo nabatian ang mensahi ng kamatuuran, ang Maayo nga Balità, nagtuo kamo kay Kristo nga nagtao ning kaluwasan sa indo. Ngani gingtaw-an kamo ng Dios ning Espiritu Santo nga iya gingpromisa bilang tandà nga kamo hay sa iya na. ¹⁴Ang Espiritu Santo hay pareho sa pauna nga bayad ng Dios nga nagasiguro sa aton nga mabaton ta ang pagpakamaayo nga gingpangakò ng Dios, hasta kita matubos. Tungod diri, dayawon naton ang mahimayaon nga Dios.

^c1:7 Sa Griego hay *dugò*.

Ang Pangamuyò sa mga Nagatuo

¹⁵ Ngani nang mabatian ko ang indo pagtuo sa Ginoo nga si Hesus kag ang indo paghigugmà sa tanan nga tawo ng Dios, ¹⁶ permi ako nagapasalamat para sa indo. Ginadumdom ko kamo sa akon mga pangamuyò, ¹⁷ nga kabay pa ang Dios ng aton Ginoo nga si Hesu-Kristo, ang mahimayaon nga Amay, hay magtao sa indo ning kamayad kag magpasayod ng kamatuuran parti sa iya paagi sa bulig ng Espiritu Santo, agud makilaya gid nindo siya. ¹⁸ Kabay pa nga mahayagan ang indo hunàhunà agud masayuran gid nindo kung ano ang aton ginalauman sa iya pagkatawag sa indo nga maging iya mga ungà kag para masayuran da nindo kung mauno kadakò kag pambihirà ang pagpakamaayo nga gingpangakò ng Dios para sa iya mga tawo. ¹⁹ Ginapangamuyò ko da nga kabay pa nga maintindihan nindo ang gahom ng Dios nga indì mapantayan nga para sa aton nga nagatuo sa iya. Ini da nga pambihirà nga gahom nga nagabulig sa aton ²⁰ ang ginggamit niya sa pagkabuhì liwat ni Kristo kag sa pagpapungkò niya sa iya tuo hampig^d didto sa kalangitan. ²¹ Ngani sa idayom ng gahom ni Kristo ang tanan nga espiritu nga pinunò, may otoridad, may gahom kag nagadumaya sa ibabaw. Ang otoridad nga gingtao sa iya hay mas mataas kaysa otoridad ng abir sin-o sa ini nga tyempo kag imaw da sa paabuton. ²² Gingpaidayom ng Dios ang tanan nga mga butang sa gahom ni Kristo, kag ginghimò siya nga uyo nga labaw sa tanan nga butang, para sa mga nagatuo sa iya, ²³ nga imaw ang iya lawas nga naging kumplito kaibahan niya. Siya imaw da ang nagapunò ng tanan-tanan abir diin kaibahan ang iya kaugalingon.

Ang Bag-o nga Kabuhì Naton sa Dios

2 ¹ Dati patay^e kamo espiritwal tungod sa indo pagsuway kag mga kasal-anan. ² Nagkabuhì kamo sunò sa malain nga paagi ng kalibutan nga kuntra sa kagustuhan ng Dios. Kag sakop kamo ni Satanas nga imaw ang may otoridad sa ibabaw. Siya da ang espiritu nga nagagahom niyan sa mga tawo nga wayà nagasunod sa Dios. ³ Dati, kita tanan pareho da sa inda: nagkabuhì kita sunò sa gusto ng aton tawhanon nga kinaugali, gingsunod naton ang ginahandom ng

^d1:20 Kung ang tawo hay ginapapungkò sa tuo hampig, ang gusto hambayon hay ginapakità nga siya hay may pinakamataas nga otoridad, gahom kag dangal.

^e2:1 Basaha sa Roma 6:23; Colosas 2:13.

aton lawas kag ang anuman nga ginahunàhunà ng aton isip. Sa aton kinaugali, pareho ng iban kaibahan da kita nga dapat parusahan tungod sa aton kasal-anan.

⁴ Pero abunda gid ang kaluoy ng Dios kag kadakò gid ang iya paghigugmà sa aton, ⁵ nga abir kita hay patay espirital tungod sa aton kasal-anan, gingbuhì kita niya kaibahan ni Kristo. (Naluwas nganì kita tungod sa iya pagpakamaayo.) ⁶ Kag tungod sa aton pakig-isa kay Kristo Hesus, gingbuhì kita ng Dios kaibahan ni Kristo, kung sa diin nagaharì kita kaibahan niya sa kalangitan. ⁷ Ginghimò ini ng Dios agud maipakità niya sa tanan sa paabuton nga mga tyempo ang iya subra-subra nga pagpakamaayo kag kabuot nga iya gingtao sa aton paagi sa aton pakig-isa kay Kristo Hesus. ⁸ Tungod sa iya pagpakamaayo, naluwas kamo paagi sa indo pagtuo. Kag bukon ini resulta ng indo sarili nga pagtinguhà, kundì ini hay regalo ng Dios. ⁹ Ini hay bukon sa indo mga ginahimò agud wayà gid ning may makapahambog. ¹⁰ Kay ang aton kabuhì hay ginghimò nga bag-o ng Dios paagi sa aton pakig-isa kay Kristo Hesus, agud maghimò kita ning mga maayo, nga iya gingplano nang una pa para sa aton kung pauno kita magkabuhì.

Paagi kay Kristo Ging-isa ang mga Judio kag mga Bukon Judio

¹¹ Nganì dumduma nindo ang indo dati nga kamutangan. Ging-ungà kamo nga bukon Judio kag ginatawag kamo nga puyong ng mga Judio. Ang mga Judio hay ginatawag nga paltak. (Pero adto hay ginahimò ng tawo sa inda lang lawas.) ¹² Dumduma da nindo nang una nga wayà kamo ning relasyon kay Kristo, bukon kamo kaibahan sa nasyon ng Israel kag bukon kamo sakop sa mga kasugtanan nga ang basihan hay ang promisa ng Dios. Nagkabuhì kamo sa ini nga kalibutan nga wayà ning paglaom kag wayà ning Dios. ¹³ Dati malayò kamo sa Dios, pero niyan hay gingpapalapit paagi sa pagkamatay^f ni Kristo tungod sa indo pakig-isa kay Kristo Hesus. ¹⁴ Kay siya mismo ang basihan kung sa diin mawayà na ang kahangit namon nga mga Judio kag kamo nga mga bukon Judio. Iya gingbuoy ang tudo nga kahangit nga nagseparar sa aton pareho ng pader agud ang duha hay magakaisa tungod sa iya pagkamatay sa krus.^g ¹⁵ Paagi diri, indì na kahinangyan pa nga sundon ang mga kasuguan kag mga ordenansa ng mga Judio. Ginghimò niya ini

^f2:13 Sa Griego hay *dugò*.

^g2:14 Sa Griego hay *sa iya lawas*.

agud pag-isahon sa iya ang bag-o nga grupo ng katawuhan halin sa duha ka grupo, para mawayà ang kahangit namon. ¹⁶ Paagi sa iya pagkamatay sa krus, pinagkasundò da niya sa Dios ang duha ka grupo nga ging-isa na. Kag gingbuoy niya ang tudo nga kahangit. ¹⁷ Nagkari diri si Kristo kag gingwali ang Maayo nga Balità nga mawayà na ang kahangit nindo nga mga bukon Judio nga malayò sa Dios kag kami nga mga Judio da nga malapit sa iya. ¹⁸ Tungod kay Kristo, pareho na kita nga makakapalapit sa Dios nga Amay paagi sa Espiritu Santo.

¹⁹ Ngani niyan, kamo nga mga bukon Judio hay bukon na dayuhan o mga estranghiro, kundì mga kasimanwa na nga mga tawo ng Dios kag mga miyembro na ng pamilya niya. ²⁰ Kamo hay kaibahan na ng mga nagatuo pareho sa ginapatindog nga templo kung sa diin ang mga apostol kag mga mensahiro ng Dios hay pareho ng pundasyon kag si Kristo mismo ang pinakaimportante nga bato sa kanto ng pundasyon para maging matibay ang bilog nga templo. ²¹ Paagi sa iya, kamo hay pareho sa kada parte ng templo nga nagkasugdang-sugdang hasta maging mabahoy kag maging isa ka banal nga templo ng Ginoo. ²² Kag tungod da sa indo pakig-isa sa iya, naging kaibahan kamo sa napatindog nga ginaistaran ng Dios paagi sa Espiritu Santo.

Ang Plano ng Dios sa mga Bukon Judio

3 ¹ Tungod sa ini nga kabangdanan, ako hay nagapangamuyò sa Dios para sa indo. Gingpriso ako kay nagaserbisyo ako kay Kristo Hesus paagi sa pagwali sa indo nga mga bukon Judio. ² Sigurado gid nga nabatian nindo nga sa pagpakamaayo ng Dios, gingsaligan niya ako nga maging miyugwali para sa indo. ³ Gingpasayod sa akon ng Dios ang iya plano nga wayà gingpasayod nang una, para sa indo kaayuhan. Gingsambit ko dati ini ning matag-od sa ini nga sulat. ⁴ Kung nabasa nindo ini, masasayuran nindo nga naiintindihan ko gid ang plano ng Dios nga wayà gingpasayod nang una, nga ginghimò ni Kristo niyan. ⁵ Nang una, wayà gid gingpasayod ng Dios sa mga tawo ini nga plano, pero niyan gingpasayod na niya ini sa iya gingpili nga mga apostol kag mga mensahiro ng Dios paagi sa Espiritu Santo. ⁶ Kag ini ang iya plano: ang mga bukon Judio hay makaibahan sa panublion kag makaibahan bilang miyembro sa isa ka lawas kag pareho nga makabaton sa pangakò halin sa Dios tungod sa inda pakig-isa kay Kristo Hesus paagi sa Maayo nga Balità.

⁷ Tungod sa pagpakamaayo ng Dios nga gingtao sa akon, ginghimò niya ako nga miyugserbisyo para iwali ang Maayo nga Balità paagi sa iya gahom nga nagahikot sa akon. ⁸ Ako ang pinakamababà gid sa tanan nga tawo ng Dios, pero gingtaw-an niya ako ning prebilibiyo nga maiwali sa mga bukun Judio ang Maayo nga Balità parti sa indì matungkad nga pagpakamaayo halin kay Kristo. ⁹ Wayà gid nagbalità tunà nang una ang Dios nga naghimò ng tanan nga butang kung ano ang iya plano nga wayà gingpasayod nang una. Pero niyan gingsugò niya ako sa pag-isplikar sa tanan nga tawo kung pauno niya ginatuman adto nga plano, ¹⁰ agud paagi sa mga nagatuo kay Kristo, maipasayod niyan ng Dios sa mga espiritu nga pinunò kag sa mga may otoridad sa ibabaw kung ano ang iya kamayad nga ginapakità sa iba-iba nga paagi. ¹¹ Natabò ini sunò sa plano ng Dios tunà pa nang una nga iya ginghimò paagi kay Kristo Hesus nga aton Ginoo. ¹² Tungod sa aton pagtuo kay Kristo kag sa aton pakig-isa sa iya, makakapalapit na kita sa Dios nga wayà ning kahadlok o pagkatahap. ¹³ Ngani nagapangabay ako sa indo nga indì kamo maduyaang ning paglaom tungod sa pagtiis sa mga kasakit nga akon naaagihan kay para ini sa indo kaayuhan.

Ang Pangamuyò ni Pablo sa mga Nagatuo

¹⁴ Ngani pag nadudumduman ko ini nga plano ng Dios, nagaluhod ako sa pagpangamuyò sa aton Amay, ¹⁵ nga imaw ang nagagahom sa tanan.^h sa kada grupo sa kalangitan kag sa kada nasyon sa dutà. ¹⁶ Ginapangamuyò ko nga pakusugon niya ang suyod ng indo pagkatawo paagi sa iya Espiritu, sunò sa iya kadakò kag pambihirà nga gahom, ¹⁷ agud magaiSTAR ning permamenti si Kristo bilang tag-iya sa indo tagipusuon paagi sa indo pagtuo sa iya. Ginapangamuyò ko da nga kamo hay maging malig-on tungod sa paghigugmà, pareho sa maayo nga tanom nga madayom ang gamot kag pareho sa malig-on nga bayay nga matibay ang pundasyon. ¹⁸ Ang resulta, magkaigwa kamo ning pang-intindi kaibahan ng tanan nga tawo ng Dios, kung mauno gid kalapad kag kahabà, kataas kag kadayom ang paghigugmà ni Kristo sa aton. ¹⁹ Abir indì pa gid ini maintindihan ning maayo, kabay pa nga mabatyagan nindo ang paghigugmà ni Kristo agud mapunò kamo ng tanan nga kinaugali ng Dios hasta kamo maging kumplito.

^h3:15 Sa Griego hay **paagi sa pagpangayan** Bilang nagagahom ang Dios sa tanan, siya ang naghimò kag nagdisisyon kung magiging ano ang kada grupo.

²⁰Dayawon ta ang Dios nga nakakahimò ng mas subra pa sa aton ginapangabay o ginahunàhunà paagi sa iya gahom nga nagahikot sa aton. ²¹Kita nga nagatuo kag nagapakig-isa kay Kristo, hay magdayaw sa Dios abir san-o hasta sa wayà katapusan. Kabay pa!

Ang Pagkakaisa ng mga Nagatuo sa Isa ka Lawas

4 ¹Ngani ako nga gingpriso tungod sa pagserbisyo sa Ginoo, nagapangabay sa indo nga magkabuhì kamo ning tamà bilang mga tinawag ng Dios. ²Maging mapainubuson kamo kag madahan, maging matiniison kag batunon nindo ang kakuyangan ng isa kag isa nga may paghigugmà. ³Nagtao ang Espiritu Santo sa indo ng pagkakaisa, ngani tinguhai gid nindo nga maipadayon ini paagi sa matawhay nindo nga pagkakaibahanan. ⁴Kita hay isa nga lawas, may isa nga Espiritu Santo. Isa ang aton paglaom, kay pareho da kita nga nagahuyat sa gingpromisa ng pagkatawag ng Dios sa aton. ⁵Isa ang aton Ginoo, isa ang pagtuo, kag isa ang bawtismo. ⁶Kag may isa kita nga Dios nga Amay ng tanan. Siya ang nagaharì, nagahikot kag nagaistar sa tanan nga nagatuo.

⁷Pero gingtaw-an ang kada isa sa aton ni Kristo ning iba-iba nga abilidad sunò sa iya kabuot. ⁸Pareho ng nakasulat sa Kasulatan, “Nang nagsakà siya sa langit, gingdaya niya ang madamò nga mga bihag.

Kag gingtaw-an niya ning mga regalo ang mga tawo.”ⁱ

⁹Niyan ano ang gusto hambayon ng ‘nagsakà siya sa langit’? Ang gusto hambayon ini, nagpanaog siya sa mababà nga lugar, nga imaw ang kalibutan. ¹⁰Kag siya nga nagpanaog, imaw da ang nagsakà sa ibabaw ng tanan nga kalangitan, agud mapunò niya ang tanan abir diin kaibahan ang iya kaugalingon. ¹¹Siya ang naghimò sa iban bilang apostol, ang iban bilang miyugbalità ng mensahi ng Dios, ang iban bilang miyugwali ng Maayo nga Balità kag ang iban bilang pastor kag manunudlò. ¹²Ginghimò niya ini agud ipreparar ang mga tawo ng Dios sa pagserbisyo para maging malig-on ang mga nagatuo bilang lawas ni Kristo. ¹³Sa ini nga paagi, maabot naton tanan ang pagkakaisa sa pagtuo kag pagkakilaya sa Ungà ng Dios, agud maging pareho ng may edad nga tawo sa espirital, kapareho ni Kristo nga wayà kuyang ang pagkatawo. ¹⁴Kung ini matabò, bukun na kita pareho sa maisot nga mga ungà nga madalì mapatayang ng iba-iba nga pagpanudlò, nga daw ang ginasakyan sa dagat nga ginaanod

ⁱ4:8 Basaha sa Salmo 68:18.

ng humbak kag ginapadpad ng hangin. Indì na kita maluluko ng mga tawo nga nagadinayà nga ang gusto hay day-on kita sa kalainan paagi sa inda pagpanudlò nga bukun matuod. ¹⁵ Kundi, kahinangyan magsunod kag maghambay kita ng kamatuuran nga may paghigugmà, agud sa tanan nga bagay maging kapareho kita ni Kristo nga imaw ang aton uyo. ¹⁶ Paagi sa iya pagdumaya, ang tanan nga parte ng lawas nga imaw ang mga nagatuo sa iya hay nagakasugdong-sugdong, kag ang kada parte hay nakakabaton ning sustansya. Nagagana ning tamà ang kada parte, nagabahoy ang bilog nga lawas kag nagakusog. Ini hay matabò kung ginahigugmà naton ang isa kag isa.

Ang Bag-o nga Kabuhì Paagi kay Kristo

¹⁷ Niyan sa otoridad nga gingtao ng Ginoo sa akon, ini ang akon ginapaandam: ayaw na kamo magkabuhì pareho ng mga tawo nga wayà relasyon sa Dios. Wayà ning puyos ang inda ginaisip ¹⁸ kay naduyman ang inda pang-intindi. Nagbuyag sinda sa kabuhì nga halin sa Dios tungod sa inda pagiging ignoranti, kay subra katugas ang inda uyo. ¹⁹ Wayà na gid sinda ning huyà. Ang tanan ninda nga oras hay puro na lang pag-inuyag kag padayon ang inda paghimò ng tanan nga mga kalaw-ay nga handom. Wayà gid sinda ning pagpugong sa paghimò ini.

²⁰ Pero kamo, bukun tyad inà ang natun-an nindo parti kay Kristo. ²¹ Kung napamatian gid nindo ang pagpanudlò parti sa iya, kag paagi sa iya hay natudluan kamo ng mga kamatuuran nga makikità gid sa iya kabuhì, ²² dapat lang ilisan nindo ang dati nindo nga pamatasan pareho sa pag-uba ng lumà nga barò, kay ini hay himò ng lawasnon nindo nga kinaugali nga nagasirà sa indo paagi sa malain nga mga hilig nga nagadayà sa indo. ²³ Pabag-uha nindo ang indo tagipusuon kag hunàhunà. ²⁴ Kahinangyan iilis nindo ang bag-o nga kinaugali kay ginghimò ng Dios nga bag-o ang aton kabuhì pareho sa iya nga imaw ang matuod nga kabuhì nga matarong kag wayà ning kasal-anan.

²⁵ Tungod diri, indì na kamo magpinusong kag dapat maghambay ang kada isa ning matuod^j sa iya mga kauturan kay kaibahan kita tanan sa isa ka lawas. ²⁶ Kung mahangit man kamo, likawi nindo nga indì kamo makasalà. Kag ayaw nindo pagpadugaya ang indo kahangit sa bilog nga adlaw. ²⁷ Ayaw nindo pagtaw-i ning lugar si

^j4:25 Basaha sa Zacarias 8:16.

Satanas nga matintar kamo. ²⁸ Ang mga miyugpangawat hay indì na dapat magpangawat, kundì magtrabaho sinda mismo sa maayo nga paagi, agud makabulig da sinda sa mga nagakahinangyan. ²⁹ Ayaw kamo maghambay ning malain, kundì tinguhaa nindo nga maghambay ning makakabulig kag angay sa sitwasyon, agud makatao ning kaayuhan sa mga makakabatì. ³⁰ Ayaw nindo pagpalisura ang Espiritu Santo ng Dios kay ang Espiritu Santo imaw ang tandà nga kamo hay sa Dios, kag ang katibayan ng pagtubos sa indo sa paabuton nga adlaw. ³¹ Buy-a sa indo kabuhì ang tanan nga paglain ng buot, pagkahangit, kag pagdumot. Ayaw na kamo magpanghayagak o magpangtsismis, kundì buy-a ang tanan nga kalainan. ³² Kag maging mabuot kamo sa isa kag isa kag maging maluluy-on. Magpinatawaran kamo pareho ng pagpatawad sa indo ng Dios paagi kay Kristo.

Ang Malimpyo nga Pagkabuhì

5 ¹ Nganì tungod mga pinalanggà kamo nga mga ungà ng Dios, sundi nindo ang iya halimbawà. ² Dapat padayon nindo nga higugmaon ang indo isigkatawo pareho ng paghigugmà ni Kristo sa aton. Tungod sa iya paghigugmà, gingtao niya ang iya kabuhì para sa aton bilang isa ka halad kag ini nga sakripisyo hay mahumot sa Dios nga nakakapalipay sa iya.

³ Tungod kamo mga tawo ng Dios, bukon angay abir mamitlang sa indo ang parti sa pagpangawatan o pag-iba nga wayà pa makasay, ang tanan nga paghimò ning malaw-ay o ang padayon nga paghimò ng malain nga mga handom. ⁴ Imaw da ang abir ano nga mga hambay ning kabastos o wayà puyos nga istorya kag tiaw-tiaw nga malain, kundì dapat maghambay kamo ng pagpasalamat sa Dios.

⁵ Kay sayod nindo nga ang pagpangawatan o ang nagaiba nga wayà pa makasay, ang nagahimò ning malaw-ay o ang nagapadayon ning paghimò ng malain nga mga handom hay indì gid magkaigwa ning kaparte kaibahan ng mga tawo nga ginaharian ni Kristo kag ng Dios. Kay ang tawo nga permi nagahandom ning abir ano para sa iya sarili, ini nga paghinakog hay pareho sa pagsamba sa mga dios-diosan.

Ang Pagkabuhì sa Kahayag

⁶ Ayaw kamo magpadayà abir kanin-o paagi sa mga hambay nga wayà ning kamatuuran, kay nahahangit ang Dios sa ini nga mga tawo nga masinuwayon nga nagahimò ng mga ini. ⁷ Ayaw da kamo

maglakot sa ginahimò ng ini nga mga tawo. ⁸Dati, nagakabuhì kamo sa kaduyom, pero niyan nagakabuhì kamo sa kahayag kay nagpakig-isa na kamo sa Ginoo. Ngani dapat ipakità nindo sa indo pagkabuhì nga nahayagan na kamo. ⁹Kay kung ang tawo nahayagan na, masasayuran mo ini tungod ang iya pamatasan hay maayo, matarong, kag masinundanon sa kamatuuran. ¹⁰Tinguhaa nindo nga makatuon kung ano ang nakakapalipay sa Ginoo. ¹¹Ayaw kamo maglakot sa wayà puyos nga mga ginahimò ng iban nga nagakabuhì sa kaduyom. Kundi, dapat ipakità nindo sa inda nga malain ang inda ginahimò. ¹²Makahuhuyà abir imitlang ang mga bagay nga inda ginahimò ning sekrito. ¹³Pero kung mabulgar ang tanan nga inda ginahimò nga sekrito, masasayuran ninda kung mauno ini kalain! ¹⁴Kay ang tanan nga nahayagan hay nakikità na. Ngani may iban nga nagahambay,

“Bati, ikaw nga nagakatuyog,
bangon halin sa mga patay,
kag mahahayagan ka ni Kristo.”

¹⁵Ngani dahani nindo kung pauno kamo magkabuhì. Ayaw kamo magpatuyad sa mga tawo nga wayà pang-intindi, kundi magkabuhì kamo bilang mga tawo nga nakakaintindi sa kabubut-on ng Dios.

¹⁶Gamiton nindo ning maayo ang indo oras^k kay ang mga adlaw nga natatabò sa kalibutan hay malain. ¹⁷Ayaw kamo magpinaluko, kundi intindihon nindo kung ano ang gusto ng Ginoo nga ipahimò sa indo.

¹⁸Ayaw kamo magpabayong kay nakakasirà ini sa indo. Kundi magpapunò kamo ng Espiritu Santo. ¹⁹Tungod ang Espiritu Santo ang tuytoy sa indo, dapat imaw ini ang himuon nindo: pag nagatipon kamo, kumanta kamo sa isa kag isa ning mga salmo, mga imno kag iban nga mga kanta nga ginatao ng Espiritu Santo. Kung magkanta kag magkumpuso kamo hay dapat halin gid sa indo tagipusuon, kay ini hay pagdayaw sa Ginoo. ²⁰Magpasalamat kamo permi sa Dios nga Amay sa tanan nga bagay tungod sa indo relayson sa aton Ginoo nga si Hesu-Kristo.^l ²¹Kag magpasakop kamo sa isa kag isa tungod sa indo pagrespito kay Kristo.

Ang Pagpanudlò sa Mag-asawa

²²Kamo nga mga babayi, magpasakop kamo sa indo asawa, pareho ng indo pagpasakop sa Ginoo. ²³Kay ang lyaki ang uyo ng iya asawa,

^k5:16 Sa literal, *tubuson ang oras*.

^l5:20 Sa literal, *sa pangayan ng aton Ginoo nga si Hesu-Kristo*.

pareho ni Kristo nga imaw ang aton uyo, kita ang iya lawas, kag siya da ang Manluluwas ng mga nagatuo. ²⁴Kung pauno nga ang mga nagatuo nagapasakop kay Kristo, ang mga babayi hay dapat da nga magpasakop sa inda asawa paagi sa pagsunod sa tanan nga bagay.

²⁵Kamo naman nga mga lyaki, higugmaa nindo ang indo asawa pareho ng paghigugmà ni Kristo sa mga nagatuo. Tungod sa iya paghigugmà gingsakripisyo niya ang iya kabuhì para sa mga nagatuo, ²⁶agud ilain ang mga nagatuo para sa Dios, pagkatapos nga nalimpyuhan paagi sa tubì kag sa hambay ng Dios. ²⁷Ginghimò niya ini agud mabaton niya ang mga nagatuo bilang iya asawa nga wayà ning kasal-anan kag wayà ning kapintasan. Kita hay pareho sa babayi nga ikakasay nga subra gid kagwapa kay wayà gid ning may makità nga buling o kurinot o ano pa nga mga deperensya. ²⁸Imaw da ang mga lyaki, kahinangyan higugmaon ninda ang inda asawa, pareho ng paghigugmà ninda sa inda sarili nga lawas. Ang nagahigugmà sa iya asawa hay nagahigugmà sa iya sarili kay sinda hay naging isa na. ²⁹Wayà ning tawo nga wayà nagahigugmà sa iya sarili nga lawas, kundì ginapakaon niya ini kag ginadipara. Imaw da ini ang ginahimò ni Kristo sa iya mga nagatuo, ³⁰kay kita nga mga nagatuo kay Kristo hay kaparte ng lawas niya. ³¹Nakasulat sa Kasulatan, “Ini ang kabangdanan kung basì bayaan ng lyaki ang iya tatay kag nanay, kag magaiba siya sa iya asawa, kay maging isa na sinda nga duha.”^m ³²Makatitingaya ini nga madayom nga kamatuuran nga ginapasayod na, kag ang ginahambay ko diri hay ang pagiging isa ni Kristo kag ng mga nagatuo sa iya. ³³Nganì imaw da kamo mga lyaki, higugmaa nindo ang indo asawa, pareho ng paghigugmà nindo sa indo sarili. Kag kamo mga babayi, tahura nindo ang indo asawa.

Ang Pagpanudlò sa mga Ginikanan kag mga Ungà

6¹ Kamo nga mga kabataan, tumana nindo ang indo mga ginikanan kay imaw ini ang tamà nga himuon, tungod sa indo pakig-isa sa Ginoo. ^{2,3}“Tahura ang imo tatay kag nanay, agud magiging maayo ang imo paabuton kag magahabà ang imo kabuhì diri sa dutà.”ⁿ Imaw ini ang una nga sugò nga may kaibahan nga pangakò. ⁴Kamo naman nga mga ginikanan,^o ayaw nindo pagpahangita ang indo mga

^m5:31 Basaha sa Gingtuanan 2:24.

ⁿ6:2,3 Basaha sa Exudo 20:12, Deuteronomio 5:16.

^o6:4 Ginikanan sa literal, *mga tatay*.

ungà, kundì pabahuya sinda sa pagdisiplina kag pagpanudlò sunò sa gusto ng Ginoo sa inda.

Ang Pagpanudlò sa mga Ulipon kag mga Amo

⁵Kamo nga mga ulipon, tumana ang indo mga amo diri sa dutà nga may pagtahod kag pagsunod nga hugot sa tagipusuon, nga daw si Kristo ang indo ginaserbisyuhan. ⁶Ngani magserbisyo kamo bukon lang kung nagasirò ang indo amo agud malipay, kundì halin sa tagipusuon bilang mga ulipon ni Kristo nga nagahimò ng kabubut-on ng Dios. ⁷Magserbisyo kamo nga may maayo nga kabubut-on nga daw ang Ginoo mismo ang indo ginaserbisyuhan kag bukon lang ang mga tawo. ⁸Tandai nindo, ang kada isa nga nagahimò ning maayo hay may mababaton halin sa Ginoo, ulipon man siya o bukon.

⁹Kamo naman nga mga amo, tratuha nindo ning maayo ang indo mga ulipon. Ayaw nindo sinda pagpahuga kay sayod nindo nga sinda kag kamo hay may pareho nga amo sa kalangitan, kag wayà siya ning may ginapalabi abir sin-o.

Ang Pagpanudlò ni Pablo kung Pauno Batuan si Satanas

¹⁰Mga kauturan, ang pinakaulihi nga mahahambay ko sa indo hay imaw ini, magpakalig-on kamo sa indo pakig-isa sa Ginoo paagi sa iya pambihirà nga gahom. ¹¹Gamita nindo ang tanan nga armas kag pangprotekta nga gingtao ng Dios agud indì kamo maperdi sa mga plano nga pagpangluko ni Satanas. ¹²Kay ang aton kaaway bukon mga tawo, kundì ang mga espiritu nga pinunò, mga may otoridad sa espirituhanon, mga nagagahom sa mga tawo nga sakop ng kaduyom, malain nga mga espiritu nga nagagahom sa ibabaw. ¹³Ngani gamita nindo ang tanan nga armas kag pangprotekta nga gingtao ng Dios, agud pag-abot nang adlaw nga ang matatabò sa kalibutan hay malain, makabatò kamo kag pagkatapos ini tanan, magiging malig-on gihapon kamo.

¹⁴Ngani magpakatibay kamo! Isuksok nindo bilang paha ang kamatuuran ng Dios. Gamita nindo bilang panagang para sa dughan ang pagkamatarong halin sa Dios. ¹⁵Kag isuksok nindo bilang sapatos ang Maayo nga Balità kung sa diin naibalik ang aton bag-o nga relasyon sa Dios, agud maging preparado kita para magbatò. ¹⁶Bukon lang inà, gamita da nindo bilang panagang ang indo pagtuo, agud indì kamo madutlan ng mga pagtintar ni Satanas nga daw sa nagadayab nga mga panà. ¹⁷Kag gamita nindo bilang

helmet ang pagkilaya nga kamo gingluwas na. Gamita da nindo ang hambay ng Dios pareho ng espada nga ginatao ng Espiritu Santo sa indo. ¹⁸ Himua nindo ini tanan sa pangamuyò kag sa tanan nga klasi ng pangabay sa Dios. Mangamuyò kamo sa tanan nga oras sa bulig ng Espiritu Santo. Maging alerto kamo kag magpadayon kamo nga magpangamuyò lalò na para sa mga tawo ng Dios. ¹⁹ Kag ipangamuyò da nindo ako nga kada ako magwali hay mataw-an ako ng Dios ning tamà nga ihambay, agud maipasayod ko nga may kaisog ang Maayo nga Balità nga wayà gingpasayod nang una. ²⁰ Kay gingsugò ako ng Dios para magwali ng Maayo nga Balità kag ini ang kabangdanan nga ako hay napriso. Ngani ipangamuyò nindo ako nga maihambay ko ini nga may kaisog sunò sa dapat ko hambayon.

Ang Bendisyon ni Pablo sa mga Nagatuo

²¹ Si Tiquico, nga palanggà nga utod kag matutom nga miyugserbisyo sa Ginoo, ang magabalità sa indo parti sa tanan nga akon kamutangan kag ginahimò diri. ²² Ini ang kabangdanan kung basì gingsugò ko siya dirà para masayuran nindo ang parti sa amon kag mapakusog ang indo tagipusuon.

²³ Mga kauturan, kabay pa nga mabaton nindo ang katawhayan, imaw da ang paghigugmà kag pagtuo halin sa Dios nga Amay kag sa Ginoo nga si Hesu-Kristo. ²⁴ Kabay pa nga mabaton ang grasya ng Dios ng tanan nga nagahigugmà abir san-o sa aton Ginoo nga si Hesu-Kristo.